

MusicOlomouc 2018: Jubilejní ročník mezinárodního festivalu soudobé hudby

[PR, REDAKCE](#), 06.09.2018 9:57

Desátý jubilejní ročník mezinárodního festivalu soudobé hudby MusicOlomouc 2018, pořádaný Univerzitou Palackého v Olomouci a spolkem MusicOlomouc, se uskuteční ve dnech 9. – 23. října 2018 a nabídne sedm koncertů. Během šesti festivalových dní zazní 35 soudobých kompozic, většina v české či olomoucké premiéře. Pět skladeb vzniklo na objednávku festivalu a bude uvedeno v premiérách světových.

TEMATA: [CATCH TRIO](#) [ENSEMBLE MONDRIAN](#) [SANG YUN](#) [TRIO](#) [LICHTZWANG](#) [MUSICOLOMOUC](#) [ORCHESTR](#) [BERG](#) [TRIO](#) [HELI](#) [X](#)



Mondrian Ensemble (zdroj FB)

Festival zahájí prestižní švýcarské kvarteto **Ensemble Mondrian (CH)**, které v letošním roce získalo ocenění Swiss Music Award 2018 a na MusicOlomouc se po úspěchu v roce 2016 opět vrací. Dalším zahraničním interpretem bude polský perkusionista **Aleksander Wnuk**

(PL), jenž ve svých vystoupeních využívá multimediální prvky a performance. Ve světové premiéře uvede skladbu Coryho Brackena *I'm at ocean level moisture with these life hacks*, první objednávku skladby ze zámoří. Špičkový interpretační zážitek nabídne německé **Catch Trio (D)**, které kromě zahraničních autorů představí také skladbu v současnosti snad nejúspěšnějšího českého skladatele Miroslava Srnky.

REKLAMA

Z českých interpretů a ansámbků soudobé hudby vystoupí **Isang Yun Trio (CZ)** ve složení **Vilém Veverka** (hoboj), **Kateřina Englichová** (harfa) a **Petr Nouzovský** (violoncello) a ve světové premiéře provede skladbu mladého českého skladatele Iana Mikysky. Koncert pražského **Tria Helix (CZ)** bude převážně zaměřen na díla českých autorů soudobé hudby; mezi nimi se můžeme těšit i na světovou premiéru skladby *Hudba ticha* Marka Kopelenta. Olomoucký ansámbl soudobé hudby **Lichtzwang (CZ)** se tentokrát představí ve svém klasickém složení trubka, violoncello a klavír a uvede hned 3 světové premiéry: skladbu *A Luca Marenzio* Adriana Demoče a dvě kompozice Marka Kepřta, z toho jedna je volným překomponováním skladby *palais de mari* Mortona Feldmana.



Catch Trio (zdroj FB)

Závěrečný slavnostní koncert festivalu k 100. výročí vzniku ČSR s podtitulem *Nová tvorba českých autorů* bude vrcholem celého ročníku. **Orchestr Berg (CZ)** provede díla mladší generace současných českých skladatelů Petra Wajsara, Matouše Hejla, Františka Chaloupky a Tomáše Reindla, do jehož skladby jsou zakomponováni i cvičící jogíni.

„Festival Music Olomouc za deset let své existence dokázal, že i mimo klasická hudební centra jako je Praha, Brno či Ostrava je možné etablovat a úspěšně rozvíjet hudební festival tohoto

typu. Vydobyl si významné místo mezi našimi festivaly soudobé hudby a má své nadšené a zaujaté publikum. Během deseti let se festival transformoval z akce se širokým žánrovým rozkročením a základnou v českém interpretačním prostředí ve festival avantgardnějšího zaměření, v jehož rámci jsou prezentovány špičkové zahraniční soubory, a jenž klade důraz na objednávání a premiéry skladeb českých i zahraničních autorů. Dramaturgie 10. ročníku je toho důkazem,“ říká ředitel festivalu Marek Keprt.

[OPERA PLUS](#) » [HLAVNÍ](#) » [HUDBA](#) » FESTIVAL MUSICOLOMOUC 2018 OSLAVIL SVÉ DESÁTÉ JUBILEUM

Festival MusicOlomouc 2018 oslavil své desáté jubileum

[ALEXANDRA ŠVEHLOVÁ](#), 27.10.2018 10:00

Jubilejní 10. ročník festivalu MusicOlomouc zaměřený především na soudobou komorní tvorbu nabídl celkem sedm produkcí v různých, více či méně tradičních, nástrojových sestavách. Během minulých dvou týdnů se publikum mohlo těšit i několika světovými či domácími premiérami, které se staly sondou do nové hudby posledních sedmdesáti let.

TÉMATATA: [ALEXANDR WNUKENSEMBLE MONDRIANISANG YUN TRIOLICHTZWANGMAREK KEPRTMUSICOLOMOUCORCHESTR BERGTRIO CATCH](#)



Ensemble Mondrian (foto Petra Kožušníková)

Vstupem do desátého ročníku byla dne 9. října vernisáž zahajující výstavu s názvem **10 let MusicOlomouc** mapující krátkou historii tohoto olomouckého festivalu původně založeného **Janem Vičarem** v roce 2009 a organizovaného Univerzitou Palackého v Olomouci díky její Katedře muzikologie a spolku MusicOlomouc. Festival však už během jediné dekády dokázal představit množství špičkových hudebních těles nejenom z domácí provenience. Od sedmého ročníku udal nynější ředitel **Marek Kepřt** oproti předešlým ročníkům avantgardnější směr, zacílený více na světovou produkci.

REKLAMA

Po vernisáži se v prostorách Uměleckého centra Univerzity Palackého odehrály hned dva koncerty. Přednost dostal prestižní švýcarský **Ensemble Mondrian**, jenž letos získal ocenění Schweizer Musikpreis. Možnost slyšet tento soubor na MusicOlomouc mělo publikum už v roce 2016. Klavírní kvarteto sestávající z interpretek **Ivany Pristašové** (housle), **Petry Ackermann**(viola), **Karoliny Öhman** (violoncello) a **Tamriko Kordzaia** (klavír) jednoznačně nasadilo laťku svým precizním provedením náročných děl velmi vysoko. Celkově patřil jejich výkon kvalitativně mezi ty nejvýraznější a ostatní večery se tak nevyhnuly srovnání právě s Mondrianem. Prvotřídní interpretace využívající všechny možné techniky od těch konvenčnějších založených na tónech jako takových až po ty netradičnější, sónický se pohybující na hranici šumu a hluků, například inside piano techniky nebo hra na krku smyčců, byla vyzdvížena i skvělým výběrem skladeb autorů jako **Michael Jarell**, **Carlo Ciceri**, **Dieter Ammann**, **Martin Jaggi** a **Thomas Wally**. Ze jmenovaných nejvíce vyčnívalo Ammanovo dílo *Après le silence* (2005) pro klavír, housle a violoncello postavené

na dynamických a pohybových kontrastech hudebního toku a dialogích mezi jednotlivými nástroji, které využívají například paličky při hře ve strunách klavíru, u smyčců pizzicato s glissandem nebo zajímavý lachenmannovský postup rozezvučení struny s využitím col legna, který jsme během celého festivalu již neslyšeli i navzdory opakující se široké škále moderních technik hry na smyčcové nástroje.



(foto Petra Kožušníková)

Dalšími interprety prvního koncertního večera byla trojice českých hudebníků **Isang Yun Tria** – **Vilém Veverka** (hoboj), **Kateřina Englichová** (harfa) a **Petr Nouzovský** (violoncello) odkazující se k tvorbě korejského skladatele **Isanga Yuna**. V kompozicích zmíněného autora *OstWest Miniaturen* a *Espace II* byl nejvýraznějším stavebním prvkem dialog dvou odlišných světů, západního (evropského) a východního (asijského), přičemž celkem pochopitelně byl pak jako východní element použit pro svůj tónbr a též historii právě hoboj. Premiérovou skladbou večera bylo dílo *Forgetting Ravel...* (2018) mladého českého skladatele **Iana Mikysky**. Materiálem zde byly krátké citace z Ravelovy tvorby, na něž se Mikyska snažil „zapomenout“ rozličnými způsoby a kombinacemi utichání nástrojů. Minulost tak střídal přítomný okamžik ticha. Celkovou atmosféru koncertu, jenž si žádal absolutní ticho, bohužel, mírně rušila restaurace sousedící s prostorem Atria, kde se koncert konal.



Alexandr Wnuk (foto Petra Kožušníková)

Poněkud extrovertní přístup v hudbě s důrazem na performance přišel s třetím koncertem vynikajícího polského perkusionisty **Alexandra Wnuka** dne 14. října, jenž se jako jediný odehrával mimo univerzitní prostory v sále Divadla na cucky. Dramaturgie večera, co se týče různých tendencí v nové hudbě komponované pro perkuse, byla velice pestrá a přecházela od moderního propojení perkusí s elektronickou hudbou, performancí a videem skladatele **Piotra Peszata**, přes umění hluku **Coryho Brackena**, kombinace perkusí s vokalizou v díle **Françoise Sarhana** nebo **Georgese Aperghise**, východní rituál s tibetskými mísami **Pierluigiho Billona** až po tradičnější přístup **Michela Van Der Aa**. Nejvýraznějším počinem večera byla nepochybně Brackenova premiérovaná skladba *I am at ocean level moisture with these life hacks* (2018) vtipně uvedena Wnukovým proslovem: „I hope you will enjoy this or at least try.“ Hlavním principem zde bylo masivní rozezvučení blány bubnu pomocí rozličných předmětů, jako třeba hřeben, elektrický šlehač na mléčnou pěnu nebo malé vibrátory. Výsledkem celého večera bylo zjemnění sluchu, jež umožnilo sledovat nepatrné nuance daných zvuků, šumů a hluků, jejich témbry, výšky či sílu.



Trio Helix (foto Petra Kožušníková)

Jako čtvrtý soubor se dne 16. října představilo české komorní **Trio Helix** – v obsazení **Tereza Horáková** (housle), **Ondřej Štochl** (viola) a **Lucie Tóth** (klavír). Na úvod koncert zazněla premiéra díla **Marka Kopelenta** *Hudba z ticha pro housle, violu a klavír* (2018). Trochu nejisté nástupy vymizely od třetí skladby večera, kdy také interpreti nabyli sílu a jasnější výraz ve svém provedení. Zdá se, že ansámblu víc svědčí plný a hustý zvuk. Naopak jemné, měkké až impresionistické barevné plochy vynikly například ve Štochlově nedokončeném cyklu *Mikroludia pro housle a klavír* (2016–).

Dvě premiéry, *A Luca Marezzio* (2018) slovenského skladatele **Adriána Demoče** a *jitřnoSmišky... klamoMžitky... bzuňk!* (2018) **Marka Keprta** uvedl 21. října olomoucký ansámbl **Lichtzwang** ve složení Keprt (klavír), **Jan Přibíl** (trubka) a **Jiří Fajkus** (violoncello). Vstupem do nedělního večera byla nejstarší provedená skladba letošního ročníku, a to *Étude sur le Carré Magique Sonore op. 40* (1957) skladatele **Ivana Vyšnegradského**. Dramaturgickým pojátkem celého přednesu byl statický hudební prostor a jeho bezčasí ať už v podobě rychlého nezacíleného krystalického „prstového cvičení“ **Salvatora Sciarrina** v miniatuře *Esercizio* (1972) či v pomalých plochách **Mortona Feldmana** *palais de mari 2 (palais under snow)* (1986/2018) v překomponované verzi Keprta.



Trio Catch (foto Petra Kožušníková)

Vysokou míru virtuosity a extrémní interpretační přesnost přinesly hned následující večer tři německé interpretky z **Trio Catch** – **Boglárka Pecze** (klarinet, basklarinet), **Eva Boesch** (violoncello) a **Sun-Young Nam** (klavír). Koncert se nesl ve znamení početných kontrastů, nejen těch dynamických. V úvodní *Catch Sonata* (2016) zkomponované ansámblu na míru **Gérardem Pessonem** se webernovsky punktuální plochy postupně přetvářely spíše do netónového hraní na violoncello a klavír. Ústředním stavebným prvkem se tak vedle flažoletů přes všechny struny stávaly i samotné rytmické modely. Zásadně perkusivní charakter však měla skladba *Par V* (2018) skladatelky **Heery Kim**, v níž se tóny z rytmických vrstev vynořily jen sporadicky. Kompozice *Prostý prostor* (2006) **Miroslava Srnky** zas protkává kontinuální proud disonancí a odkrývání celého spektra tónů ve violoncelu prostým durovým akordem v klavírním partu. Ve skladbě jsou tak přítomné nejen protipóly tonality a atonality, nýbrž i komplikovanosti a jednoduchosti. Poslední dvě skladby *As if* (2017) od **Johannese Borise Borowského** a **Aperghisovo Trio** (1996) sdílely v podstatě stejný princip vyvrcholení v hudbě, a to vypjaté zesilování dynamiky v klarinetu, v prvním případě doplněno i o velkolepě tvořené, pomalu stoupající glissando.



Orchestr BERG (foto Petra Kožušníková)

Poslední festivalový den tradičně patřil většímu uskupení. Po druhé se na MusicOlomouc představil špičkový **Orchestr BERG** vedený dirigentem **Peterem Vrábelem** ve spolupráci s recitátorem **Petrem Kubesem**. Slavnostní koncert k 100. výročí založení ČSR uvedl čtyři kompozice českých skladatelů **Petra Wajsara, Matouše Hejla, Františka Chaloupky** a **Tomáše Reindla**. Základnou celého večera byl jednoznačně směr témbrové hudby v ligetiovském konceptu zvukového totálu. Wajsarovy *8 vět na vejřře* (2012) představovaly kratší melodram textově se opírající o tradici japonských básnických miniatur lehkou uchopitelných i v samotné hudební složce. Živou hudbu doplňovaly kromě recitátora i samplý, které se však bohužel v kontextu hudby pohybovaly na hranici kýče. Elektronické samplý se poté staly v podstatě součástí celého koncertu. Skladba *Kaleidoscope* (2017) od Hejla se nejen kvůli samplům, nýbrž i charakteru častých glissandových technik a vrstvení různých témbrových a rytmických ploch, ocitla v psychedelickém prostoru, který znásobovali i jemně opožděné odrazy, převážně výšek, perkusí od zadní části prostoru Atria. Chaloupkovo dílo *Mašín Gun – The Seven Rituals for purging the Czech Lands from the Spirit of Communism* (2012), sedm vět či rituálů, se během celého svého trvání nevzdalo extrémního vypětí a ponuré povahy vykreslující mrazivou atmosféru tvrdého komunistického režimu. Večer uzavřela Reindlova kompozice *Joga* (2017) s recitací příručky k jogínské praxi z dvacátých let minulého století. Publikum mohlo sledovat taky scénické provedení asán – základního pozdravu slunce cvičeného mladými jogínkami z olomouckého studia **Tancelář**. Kromě samplů s tradiční

indickou hudbou či alikvótním zpěvem se přímo v hudbě daly uchopit další inspirace jógou, například v podobě netónového foukání při hře na dechové nástroje a jemné vokalizy snažící se tak zachytit plný jogínský dech. Celkově však scénickou složku provázelo spíš jakési napětí a chaos, jež však ukončila poloha šavásany (pozice mrtvoly). Toto uvědomělé bezvědomí provázela i nahrávka Františka Drtikoly začínající slovy: „*Moc dobré cvičení. Jsem mrtev.*“

Festivalu MusicOlomouc se i letos podařilo vytvořit pestrou a vydařenou přehlídku soudobé vážné hudební tvorby. Výběr ze světové a tuzemské produkce se dočkal i skvělé interpretace v podání výborných hudebníků. Festivalu nakonec k výročí přeji mnoho úspěšných koncertů i v budoucnu a snad ještě vyšší počet posluchačů z řad mladších generací.